

Edukas kutsekool teenib tööandjaid

Kutsekoolid peavad ametiõpetuses hakkama senisest enam arvestama tööturu vajadusi. Haridusministeeriumis töötatakse praegu välja kutsekoolide arengukava, mille kohaselt võib ajale jalgu jäänud kutseõppeasutusi ähvardada sulgemine või üksteisega liitmine.

Haridusministeeriumi kutseharidusosakonna juhataja Mati Kase sõnul ei ole reformi peamine eesmärk koole sulgeda, vaid luua vajalik ja tõhus kutseõppeasutuste võrk. "Meil tuleb kaaluda, kui palju on Eestis kutsekooli vaja ja kus need peaksid paiknema," selgitas Kask. "Samuti on oluline, et kutsekoolid õpetaksid selliseid erialasid, millel on võimalik tööd leida. Õpetus ise peab olema tänapäevane."

Haridusametniku sõnul toimuvad kutsekoolides muudatused mitmes etapis. "Mõnes koolis võivad muutused aset leida juba sel aastal, näiteks liidetakse paar kooli. Reform peaks lõpule jõudma järgmise sajandi alguses," lisas Kask. Tema sõnul on veel vara öelda, millised konkreetsed kutsekoolid kinni pannakse või liidetakse. Kutsehariduse arengukava peaks valmima märtsikuu jooksul.

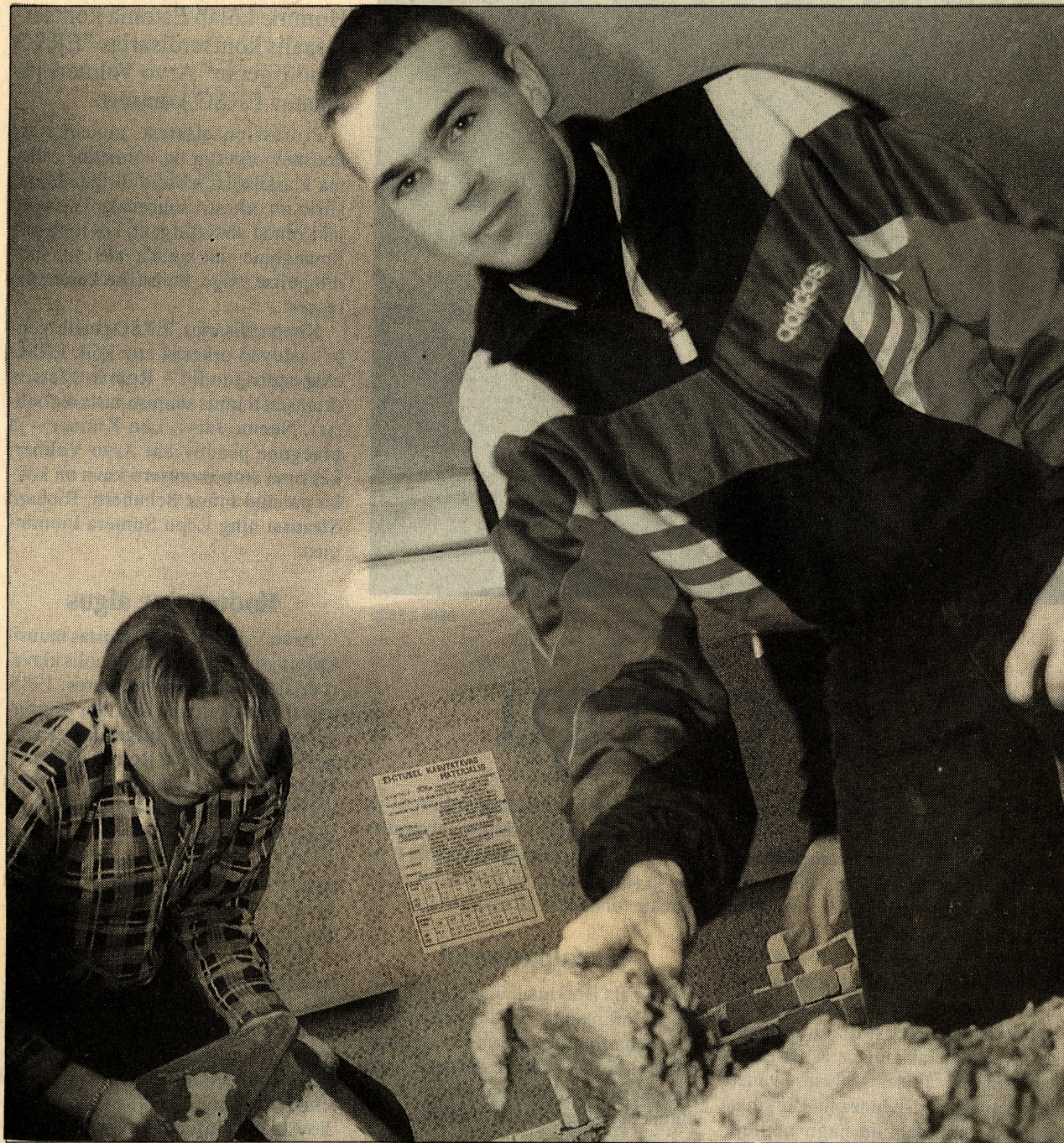
Moodne õpetus välisabiga

Viimase kahe aasta jooksul on kõige enam muutusi Eesti kutseharidusse toonud PHARE programm, mille eesmärk on katsetada erinevaid ametiõpetuse võimalusi. Programmi läbiviimiseks sai Eesti Euroopa Liidult kolm miljonit eküüd.

PHARE kutseharidusreformi programmi koordinaatori Tõnis Arvisto sõnul on olulisimaks töötada välja uued õppekavad, koolitada õpetajaid ja koolijuhte ning muretseda moodsaid õppevahendeid. "Nii kooli tehniline varustus, oskuste testid kui ka õppekavad tuleb kohandada tööandjate nõuetega – nõnda saavad kutsekoolide lõpetajad paremini tööd," ütles Arvisto.

Eelmisel aastal kaasati PHARE programmi 13 kutsekooli. Türi Kõrgemas Põllumajanduskoolis õpetatakse selle programmi toetusel autode-masinade hoolduse ja remondi eriala. Õpemeister Ain Luige sõnul on nüüd kooli töökojas samasugune tehnika kui moodsamates Tallinna ja Tartu autoremondifirmades.

"Oskustega töömehi lausa otsitak-

Kutseharidusreform sunnib ametikoole õpetama erialasid, millel on võimalik tööd leida.

RAUNO VOLMAR

se taga, nii on poiste tulevik kindel. Praegu lähevad noormehed tööle kodukandist kaugemale, sest kohalikud firmad ei jõua nii head tehnikat veel hankida," rääkis meister.

Kutsekool ei tea lõpetajate saatust

Töökojas uurivad tulevased remontijad autosid arvuti abil. "Ma ei tea, kas leian pärast kooli lõppu nende teadmiste endale tööd. Praegu ei ole võima-

lik kusagile tööle minna, nii palju on veel õppida," ütles teise aasta õpilane Priit.

Põllumajanduskooli projektijuhi Vahur Salomi sõnul on kooli õppekavad ja testid kooskõlastatud tööandjatega. "Õpilased peavad uusi kontrollteste raskeks, kuid nad peavad mõistma, et õpivad endale, mitte koolile," ütles Salom. Ta lisas, et kõrgemate nõudmiste seadmine toob kaasa probleeme, sest kutsekooli tuleb noori väga erinevate teadmiste ja oskustega.

Türi Kõrgema Põllumajanduskooli direktori Toomas Šadeiko sõnul puudub neil viimased kolm aastat ülevaade, kui paljud lõpetajad leiavad tööd. Direktori hinnangul peavad kutsekoolid noori eluks ette valmistama. See polevatki nii tähtis, kas lõpetaja saab õpitut erialal tööd või mitte. "Kui lõpetaja lõõb õpitut erialal läbi, on see muidugi väga hea. Aga halb pole seegi, kui temast saab tubli politseinik," räägib 30 aastat kutsehariduses töötanud koolijuht. Parema toimetuleku tarvis õpe-

tab põllumajanduskooli noortele ka majandust ja ettevõtlust.

Šadeiko on märganud, et noortel on raskem kui varem tulla edasi õppima kodust kaugemale, sest see on kulukas. "Paljud hindavad oma majanduslikke võimalusi üle ja tulevad pärast pooleaastast õppimist, pisarad silmas, mulle rääkima, et vanemal pole nende koolitamiseks piisavalt raha," on kolmesaja õpilasega kooli direktor mures.

Täiskasvanute õpetamine lisab mainet

Türi Kõrgem Põllumajanduskool tegeleb juba viis aastat ka täiskasvanute täiend- ja ümberõppega. Täiskasvanutele antakse teadmisi väga mitmel alal – ravimtaimede kasvatamisest juhtide koolituseni. Kooli osakonnajuhatja Toivo Sillaotsa sõnul ei ole tulu täiskasvanute koolitamisest küll suur, kuid vajalikke õppevahendeid saab selle eest siiski muretseda.

Kursused peavad olema odavad, sest muidu ei jõua ümbruskonna inimesed enda harimise eest maksta. "Täiskasvanute õpetamine arendab nii kooli kui ka pedagooge. Vananenud teadmisega ei saa end täiendada tulnud täiskasvanute ette minna," ütles kooli osakonnajuhatja.

Sillaotsa sõnul on kursustest osavõttu raske ennustada. "Keevitajate kursustele tuli viis inimest, aga eksootilisest tšiniiljakasvatusest huvitatuid sai õpperuum täis," märkis ta.

Sillaotsa hinnangul lisab täiskasvanute koolitus peale materiaalse tulu koolile ka mainet ja usaldusväärsust. Kui täiskasvanu jääb õpetuse tasemega rahule, saadab ta ka oma lapse kergema südamega samasse kutsekooli õppima.

Kooli direktori Toomas Šadeiko hinnangul peab osa kutseõppeasutusi edaspidigi täiskasvanute ja keskkoolilõpetajatega tegelema. "Kõik noored ei mahu paratamatult kõrgkoolidesse, kuigi sooviksid," tõdes direktor.

Šadeiko hinnangul on põllumajanduskoolile edu toonud ettevõtluse ja majanduse õpetamine. "Me püüame energiat virisemise peale mitte kulutada," kinnitas direktor. "Meist vähem edukad kutsekoolid ei tee midagi valesti, kuid paljud neist pingutavad enda arendamiseks lihtsalt vähem."

MALLE PAJULA